

İRAN'DA DOĞRUDAN YABANCI YATIRIM VE ŞİRKET KURULUŞU

İran'a yönelik yaptırımların aşamalı olarak kaldırılması ve doğrudan yabancı yatırımları teşvik amacıyla yapılan yeni hukuki düzenlemeler ile birlikte İran, yabancı yatırımcılar için cazibe merkezi haline gelmeye başlamıştır. Yabancı yatırımcıların İran'a girişte hangi hukuki yapıyı tercih edecekleri oldukça önemli bir husustur. Aşağıda, yabancı yatırımcılar tarafından İran'da kurulabilecek şirket türleri ve şirket kuruluş aşamaları ile şube açma hakkında ayrıntılı bilgi sunulmaktadır.

Yabancı Yatırımcı, Şirket Sermayesinin %100'üne Sahip Olabilmektedir

Yabancı yatırımın teşviki ve korunması hakkında çıkartılan mevzuat ile İran'da, ticaret şirketlerinin %100 yabancı sermaye ile kuruluşu serbest bırakılmıştır. Bu husus şirket hakimiyetini elinde tutarak, İran piyasasına girmek isteyen yabancı yatırımcılar için önemli bir avantajdır. *Yabancı yatırımcılar tarafından İran'da, şirket sermaye paylarının tamamı yabancı sermaye teşkil etmek üzere **Limited Şirket** veya **Anonim Şirket** kurulması mümkündür.*

Limited Şirket Kuruluşu

İran Hukuku'na göre Limited şirket (***Sherkat ba Massouliat Mahdoud***) iki veya daha fazla ortak ile kurulur. Ortakların sorumluluğu taahhüt ettikleri sermaye paylarına değil doğrudan sağladıkları nakdi ve ayni sermayeye dayanmaktadır. Limited şirketler ancak nakdi sermayenin ödenmesiyle ve ayni sermayenin mülkiyetinin şirkete devredilmesiyle kurulmuş olur. Şirket unvanı "Limited Şirket" ifadesini içermek zorundadır. Aksi halde şirket, İran Hukuku'nda adi ortaklık hükmünde olacaktır.

Anonim Şirket Kuruluşu

İran Hukuku'na göre Anonim Şirketler, sermayesi paylara bölünmüş ve ortakların sorumluluğu sermaye paylarının değeriyle sınırlı tutulmuş şirketlerdir. Anonim şirket halka açık (***Sherkat Sahami Am***) veya halka kapalı (***Sherkat Sahami Khass***) anonim şirket şeklinde olabilmektedir. Anonim şirket ortakları payları oranında şirkete karşı sorumludur ve kendilerine yüklenebilecek hileli eylem bulunmadığı takdirde şirket borçlarından sorumlu tutulamazlar. Ortaklar sermaye

payları oranında kara, zarara ve tasfiye payına katılırlar. Şirket unvanı “Anonim Şirket” ifadesini içermek zorundadır.

Şube Açma

Merkezi yabancı ülkede bulunan şirketler, kendi nam ve hesaplarına hareket etmek üzere İran’da şube açmayı da tercih edebilirler. Ana şirkete bağlı şube kuruluşu ile; *yabancı şirketin satışını yaptığı mal ve hizmetlere ilişkin satış sonrası hizmetlerin sunulması, yabancı şirket ile İranlılar arasında yapılan sözleşmelere ilişkin icrai faaliyetlerin yürütülmesi, yabancı şirketin İran’a yatırımlarına ilişkin koşulların hazırlanması, İranlı teknik ve mühendislik firmalarıyla üçüncü ülkelerde yürütülen faaliyetlerde işbirliği yapılması, İran’ın petrol dışı ihracatına katılınması, teknik ve mühendislik hizmetlerin sunulması ile know-how ve teknolojisi transfer edilmesi, taşımacılık, bankacılık, sigortacılık gibi yetkili otoriteler tarafından verilecek izinle faaliyette bulunulabilecek alanlarda çalışılması gibi sınırlı faaliyetler yürütülebilecektir.* Yabancı şirketler İran’da açacakları şubeleri ile yerel şirketlerle iş ilişkileri kurabilir ve İran piyasasındaki yatırım olanaklarını değerlendirebilirler. İran’daki şubenin faaliyetleri ana şirketin ünvanı ve sorumluluğu altında yürütülecektir. İran’da tescil edilmiş yabancı şirket şubelerinin yasal hakları İran Hükümeti tarafından korunurken, şubeler İş Hukuku, Sosyal Güvenlik Hukuku, Vergi Hukuku gibi alanlarda İran yasalarına tabi olacaktır.

Asgari Sermaye ve Kuruluş Masrafları

İran’da Limited Şirket yaklaşık 35 \$ ve Anonim Şirket yaklaşık 100 \$ gibi sembolik asgari sermaye ile kurulabilmektedir. Sermaye hariç kuruluş masrafları ise İran Ticaret Sicil Gazetesi’nde yapılacak ilan bedeli, İran’daki günlük gazetede yapılacak ilan bedeli, tescil bedeli ve gerekli evrakların çeviri bedelleri olmak üzere, yaklaşık 200 \$ tutarındaki masraflardan ibarettir. Şirketi 1 ay içinde kurmak ve tescil ettirmek mümkündür.

	Limited Şirket	Anonim Şirket	Şube
İlgili Kanunlar	İran Ticaret Kanunu ve Yabancı Yatırımın Teşviki Kanunu		
Kurucu sayısı	2 ve fazlası	3 ve fazlası	Merkez
Asgari Sermaye	35 \$ (1.000.000 Riyal)	100 \$ (3.000.000 Riyal)	Merkez
Ortakların Sorumluluğu	Sermaye payıyla sınırlı	Sermaye payıyla sınırlı	Merkez
Sermaye Hariç Kuruluş Masrafları	150,00 \$	200,00 \$	150,0 0\$
Unvan	Serbest ve şirket türü	Serbest ve şirket türü	Merkez
Şirket Yönetimi	Bir Müdür	Üç kişilik Yönetim Kurulu	Bir Müdür
Ülkeler	Tümü	Tümü	Tümü
Vergilendirme	Doğrudan vergilendirme ve katma değer vergisi		

LBF Partners Olarak Sizin İçin Ne Yapabiliriz?

Uluslararası hukuk ve finans hukuku ekibimiz aşağıdaki hukuki hizmetleri sunmaktadır:

- Gerek mevcut ekonomik yaptırımlar gerekse geçiş döneminde ortaya çıkacak olan hukuki rejim ile ilgili görüş vermek, şirket içi uyum programları geliştirmek ve uygulamak,
- İran yatırım, enerji ve vergi hukuku hakkında danışmanlık vermek,
- İran’da şirket kuruluşu ve benzeri işlemleri yürütmek,
- İran’daki çözüm ortaklarımız ile birlikte iç hukuk davaları ile tahkim süreçlerinde yer almak.